

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร*

THE FACTORS RELATED TO IMPLEMENTATION OF PREVENTION
MEASURES FOR CORONAVIRUS DISEASE 2019 IN SOI SURAO
COMMUNITY RATCHATHEWI DISTRICT BANGKOK METROPOLIS

เชมณัฐ จิระเศรษฐภรณ์
Khemmanadh Chiraseddhabhon
วิราสิริ วสีวีร์
Wirasiri Waseeweeras
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
Western University, Thailand
E-mail: pantira.tha@mahidol.edu

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยการ ใช้วิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนในชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตัวแทนครัวเรือน จำนวน 161 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 8 - 22 พฤศจิกายน 2564 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.1 มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 39 ซึ่งเท่ากับกับอายุ 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.0 โดยมีอายุน้อยสุด 20 ปี และอายุสูงสุด 65 ปี การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 64.6 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.4 ตามลำดับ ไม่พบระดับน้อย ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -

* Received January 22, 2022; Revised February 20, 2022; Accepted March 12, 2022

value <0.05) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และ ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลการศึกษาครั้งนี้ เสนอแนะให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชนควรสื่อสารทำความเข้าใจ และรณรงค์การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเฉพาะความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มผู้ที่อายุมาก เพื่อกระตุ้นประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคได้

คำสำคัญ: การปฏิบัติตามมาตรการ, ความรู้ในการป้องกัน, ทักษะคิด และการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

The purpose of this research were to study the implementation of prevention measures for coronavirus disease 2019 and the factors related to the implementation of prevention measures for coronavirus disease 2019 of the people in Soi Surao Community, Ratchathewi District, Bangkok Metropolis. Cross-sectional survey research was employed. The samples comprised 161 people representing households in Soi Surao Community, Ratchathewi District, Bangkok Metropolis. The questionnaires were used for data collection during 8th - 22nd November 2021. The data were then analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi - square analysis, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient statistics. The findings of the study showed the sample was female for 57.1%, Aged between 20-39, which was the same as 30 - 39 years old, accounting for 28.0%, with the lowest age being 20 years and the highest age 65 years. the implementation of prevention measures for coronavirus disease 2019 was indicated at a high level accounted for 64.6%, followed by a moderate level accounted for 35.4%, respectively, but a low level was not found. The statistically significant (p - value < 0. 05) related factors to people' s implementation of prevention measures for coronavirus disease 2019 included age, education level, and knowledge on the prevention of coronavirus disease 2019. The results of this study suggested that public health officials in the community should communicate, understand, and campaign for the implementation of prevention measures for coronavirus disease 2019, especially knowledge on the prevention of coronavirus disease 2019 in older to encourage

people to have knowledge and understanding of prevention and cooperation in complying disease prevention measures.

Keywords: Implementation of Prevention Measures, Knowledge in the Prevention, Attitude Prevention of Coronavirus Disease 2019

บทนำ

สถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และกระจายสู่วงกว้างในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ นับเป็นภัยคุกคามที่หลายประเทศทั่วโลกต้องเผชิญ และส่งผลกระทบ ในหลายด้าน เช่น สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม ด้วยเหตุนี้แต่ละประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการต่างแต่ละประเทศแตกต่างกันในการเตรียมการเฝ้าระวัง ป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้ทราบขนาดของปัญหา ตรวจับการระบาด และติดตามแนวโน้มของการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มประชากรเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงได้อย่างทันเวลา สำหรับการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รอบแรกในประเทศไทย เกิดขึ้นเมื่อต้นเดือนมกราคม ค.ศ. 2020 โดยพบผู้ป่วยรายแรกวันที่ 8 มกราคม 2020 เป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาวจีน ซึ่งพบการระบาดในลักษณะกลุ่มก้อน ขยายการระบาดในไทยเป็นวงกว้าง ซึ่งการระบาดระลอกแรกอยู่ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน 2563 และสามารถควบคุมได้ ในเวลาประมาณสองเดือน โดยรัฐบาลได้ใช้มาตรการในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ทั่วประเทศ และจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ประกาศภาวะฉุกเฉินของประเทศไทย รวมถึงกำหนดมาตรการการป้องกันมุ่งเน้นให้ประชาชนอยู่บ้าน ปฏิบัติงานที่บ้าน รักษาระยะห่างทางกายภาพ ระยะห่างทางสังคม สวมหน้ากากอนามัย และล้างมือบ่อย ๆ ส่งผลให้ประชาชนต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่

ส่วนการระบาดรอบที่สองในประเทศไทยเกิดขึ้นในช่วงปลายเดือนธันวาคม ค.ศ. 2020 พบการติดเชื้อที่ตลาดกลางกุ้งตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยการระบาดรอบที่สองมีความแตกต่างจากการระบาดรอบแรกในหลายด้านเช่น จำนวนผู้ติดเชื้อมีจำนวนมากกว่า มีการแพร่กระจายการติดเชื้อไปหลายจังหวัด โดยเฉพาะในจังหวัดสมุทรสาครและทางภาคตะวันออก ซึ่งใช้เวลาเพียงเดือนเศษมีจำนวนผู้ติดเชื้อลดลง มีแนวโน้มควบคุมได้ดีขึ้น อันเกิดจากมาตรการปิดพื้นที่อย่างเด็ดขาดในขณะนั้น ผนวกกับการค้นหาเชิงรุกภายใน และจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม กำหนดให้ประชาชนปฏิบัติตามการดำเนินการตามมาตรการป้องกันโรคโดยยึดมาตรการ D-M-H-T-T อย่างเคร่งครัด ประกอบด้วย 5 มาตรการ ดังนี้ 1) การเว้น

ระยะห่างระหว่างกัน (Distancing) 2) การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา (Mask Wearing) 3) การล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำสบู่และเจลแอลกอฮอล์ (Hand Washing) 4) การตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้าสถานที่ต่างๆ (Testing) 5) เชคอินผ่านแอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” ทุกครั้ง เมื่อเข้าไปในสถานที่ต่าง ๆ (Thai Cha Na) นอกจากนี้ได้มีข้อสั่งการให้กระทรวงมหาดไทยเน้นย้ำจังหวัดให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 18) ข้อ 11 การดำเนินการตามมาตรการป้องกันโรคและการจัดระเบียบและปฏิบัติตามมาตรการ D-M-H-T-T โดยทุกจังหวัดถือปฏิบัติตามข้อกำหนดฯ ดังกล่าว ทำให้การควบคุมสถานการณ์ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจนสามารถกลับสู่สภาวะปกติได้

การระบาดระลอกที่สามเริ่มต้นเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 2021 ซึ่งการระบาดเกิดขึ้นในช่วงใกล้กับวันหยุดยาวสงกรานต์ทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อในลักษณะดาวกระจายจากนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่เดินทางกลับไปเยี่ยมบ้าน ทำให้เกิดการกระจายตัวของเชื้อในการระบาดรอบที่ 3 ไปยังหลายจังหวัดทั่วประเทศ พบผู้ติดเชื้อครอบคลุมทุกเพศทุกวัย และมีอัตราการติดเชื้อและเสียชีวิตสูงขึ้นทวีคูณ ข้อมูลการรายงานของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการระบาดระลอกสาม พบอัตราผู้ป่วยติดเชื้อจำนวน 218,131 ราย และอัตราผู้เสียชีวิตจำนวน 1,629 ราย โดย 5 จังหวัดลำดับแรกของประเทศไทยที่มีผู้ติดเชื้อมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 110,628 คนเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาเป็นจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 26,616 คน จังหวัดนนทบุรี จำนวน 16,653 คน จังหวัดสมุทรสาคร 16,320 คน จำนวน และจังหวัดชลบุรี จำนวน 14,703 คน (ศูนย์ปฏิบัติการด้านข่าวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, 2564) ซึ่งประเทศไทยเริ่มทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแล้วก็ตาม หากประชาชนประมาทไม่ปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดก็ยังมีโอกาสที่จะติดเชื้อได้ แต่ความรุนแรงของโรคจะลดลง โดยการระบาดระลอกสามนี้กระทรวงสาธารณสุขได้มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน บูรณาการความร่วมมือ ทุกภาคส่วนรณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจในพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ แก่ประชาชนในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค ประกอบด้วย การสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าทุก ครั้งเมื่อออกจากเคหสถานหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่มีผู้คนแออัด รักษาสุขภาพอนามัยด้วยการล้างมือด้วยสบู่ เจลแอลกอฮอล์ หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบ่อย ๆ หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมหรือไปในสถานที่ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก ถือหลักการเว้นระยะนั่งหรือยืนห่างกันอย่างน้อยหนึ่งเมตร หลีกเลี่ยงการติดต่อสัมผัสระหว่างกันและทำความสะอาดที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ประกอบกิจการหรือกิจกรรม โดยการเช็ดทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัส ดังนั้น การป้องกันตนเองขั้นต้น จะมีความสำคัญต่อการลดการแพร่ระบาดของโรคได้เป็นอย่างมาก

จากวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นประเทศไทยจะเห็นได้ว่ามีมาตรการในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่เริ่มพบการระบาด ซึ่งหากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันโรค หรือได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง รวมถึงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการป้องกันโรค จะส่งผลให้ประชาชนมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกสุขภาวะอนามัย เกิดความเสี่ยงทำให้โอกาสการรับเชื้อได้ และก่อให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในชุมชนจัดทำแนวทางการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้เหมาะสมกับชุมชน และเป็นข้อมูลพื้นฐานมาวางแผนการให้ความรู้ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ศาสนา สถานภาพ ระดับการศึกษาและรายได้ กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในเขตชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 870 ครัวเรือน สามารถอ่าน เขียน ภาษาไทยได้ และยินดีที่จะตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 8 - 22 พฤศจิกายน 2564 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เป็นประชาชนคนไทยหรือคนไทยมุสลิม ที่อยู่อาศัยในชุมชนไม่น้อยกว่า 6 เดือน และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยมีตัวแทนจำนวนครัวเรือนทั้งหมด จำนวน 870 คน (สำนักงานเขตราชเทวี, 2564) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของแดเนียล (Daniel, W.W., 2010) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 134 คน และเพิ่มอีกร้อยละ 20 รวมเป็น 161 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม(Questionnaire) ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 15 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 15 ข้อ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 25 ข้อ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ การหาความตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน โดยค่า IOC ส่วนที่ 1 ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 0.93 ส่วนที่ 2 ทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 1.00 และส่วนที่ 3 การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 0.92 จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.731

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2564 ตามรหัสโครงการเลขที่ HE - WTU542971 เอกสารรับรองวันที่ WTU 2564 - 0057 แล้วจึงดำเนินการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ตัดสินใจเข้าร่วมและถอนตัวจาก การวิจัยได้ตลอดเวลา ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในทางการศึกษาเท่านั้น พร้อมเก็บเป็นความลับและนำผลการวิจัยเสนอในภาพรวมทางวิชาการเท่านั้น โดยไม่ให้เกิดผลกระทบหรือเกิดความเสียหายใด ๆ กับกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในการบรรยายลักษณะของข้อมูล โดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบของตาราง

2.2 สถิติเชิงอนุมาน (Analytical Statistics) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และทัศนคติต่อมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) และสถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.1 เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.9 มีอายุ 20 - 29 ปี มากที่สุด ร้อยละ 28.0 ซึ่งเท่ากับกับอายุ 30 - 39 ปี รองลงมาคืออายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 26.1 อายุ 50 - 59 ปี และอายุ 60-65 ปี ร้อยละ 1.9 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 37.8 อายุต่ำสุด 20 ปี และอายุสูงสุด 65 ปี ส่วนการประกอบอาชีพพนักงานบริษัทมากที่สุด ร้อยละ 29.8 รองลงมาอาชีพค้าขาย ร้อยละ 24.8 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 20.5 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 10.6 นักศึกษา ร้อยละ 8.7 และอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน ร้อยละ 5.6 ตามลำดับ การนับถือศาสนามีศาสนาพุทธมากที่สุด ร้อยละ 52.2 รองลงมาศาสนาอิสลาม ร้อยละ 46 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.9 มีสถานภาพโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาสถานภาพสมรส ร้อยละ 44.1 และหย่าร้าง/แยกกัน/หม้าย ร้อยละ 2.5 ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษามีระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามากที่สุด ร้อยละ 39.8 รองลงมาระดับปวส. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 28.6 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 21.1 และระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 10.6 ตามลำดับ มีรายได้ต่อเดือนมากที่สุดช่วง 15,001 - 30,000 บาทมากที่สุด ร้อยละ 47.2 รองลงมาคือ 3,000 - 15,000 บาท ร้อยละ 41.6 และรายได้มากกว่า 30,001 บาท ร้อยละ 11.2 ตามลำดับ โดยมีรายได้ต่ำสุด 3,000 บาทต่อเดือน มีรายได้สูงสุด 150,000 บาทต่อเดือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 21,567.58 บาท ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n = 161)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	69	42.9
หญิง	92	57.1
อายุ		
20 - 29 ปี	45	28.0
30 - 39 ปี	45	28.0
40 - 49 ปี	42	26.0
50 - 59 ปี	26	16.1

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
60 – 65 ปี	3	1.9
$\bar{X}$ = 37.8 , S.D. = 11.61 , Min = 20 ,Max = 65		
อาชีพ		
ค้าขาย	40	24.8
รับจ้างทั่วไป	33	20.5
พนักงานบริษัท	48	29.8
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17	10.6
นักศึกษา	14	8.7
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	9	5.6
ศาสนา		
พุทธ	84	52.1
อิสลาม	74	46.0
คริสต์	3	1.9
สถานภาพสมรส		
โสด	86	53.4
สมรส	71	44.1
หย่าร้าง/แยกกัน/หม้าย	4	2.5
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	17	10.6
มัธยมศึกษา	34	21.1
ปวส.หรือเทียบเท่า	46	28.6
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	64	39.7
รายได้		
3,000 – 15,000 บาท	67	41.6
15,001 – 30,000 บาท	76	47.2
มากกว่า 30,000 บาท	18	11.2
$\bar{X}$ = 21,567.58 , S.D. = 15,289.45 , Min = 3000 ,Max = 150,000		

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า เพศ อาชีพ ศาสนาและสถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า

เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (p - value < 0.05) ดังตารางที่ 2 และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ($r = -0.161$) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุขเหรา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value < 0.05) ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุขเหรา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ตัวแปร	การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนชุมชนซอยสุขเหรา		P - value
	มาก	ปานกลาง	
เพศ			0.31
ชาย	39(56.5)	30(43.5)	
หญิง	67(72.8)	25(27.2)	
อาชีพ			0.07
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	23(57.5)	17(42.5)	
รับจ้าง	19(42.4)	14(57.6)	
พนักงานบริษัท	39(81.3)	9(18.8)	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13(76.5)	4(23.5)	
นักศึกษา	10(71.4)	4(28.6)	
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	7(77.8)	2(22.2)	
ศาสนา			0.056
พุทธ	63(72.4)	24(27.6)	
อิสลาม/คริสต์	43(58.1)	31(41.9)	
สถานภาพสมรส			0.054
โสด/หย่าร้าง, แยกกัน, หม้าย	65(72.2)	25(27.8)	
สมรส	41(57.7)	30(42.3)	
ระดับการศึกษา			0.000*
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	7(41.2)	10(58.8)	
มัธยมศึกษา	14(41.2)	20(58.8)	
ปวส.หรือเทียบเท่า	37(80.4)	9(19.6)	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	48(75.0)	16(25.0)	

*ค่า p -value < 0.05

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน วิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตัวแปร	การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	P - value
ปัจจัยส่วนบุคคล		
อายุ	-0.161	0.042*
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.078	0.328

*ค่า p-value < 0.05

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($r = 0.328$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ตัวแปร	การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	P - value
ความรู้ในการป้องกันโรค	0.328	0.000*

*ค่า p-value < 0.05

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค ของประชาชน

ตัวแปร	การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	P - value
ทัศนคติต่อการป้องกันโรค	0.153	0.053

*ค่า p-value < 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พบว่าการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 64.6 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.4 ตามลำดับ ไม่พบระดับน้อย สามารถอธิบายได้ว่าการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในชุมชนซอยสุเหร่ามีการสวมใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าทุกครั้งเมื่อออกจากบ้านหรือไปสถานที่แออัด มีการตรวจวัดอุณหภูมิทุกครั้งเมื่อท่านไปสถานที่ต่าง ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ตลาด ห้างสรรพสินค้า มีการล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังสัมผัสเงิน เหรียญหรือธนบัตร การเว้นระยะห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1 - 2 เมตร และมีการลงทะเบียนไทยชนะก่อนเข้าสถานที่ต่างๆเช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดทุกครั้ง ทั้งนี้มาจากระบบบริหารจัดการทางด้านสาธารณสุขของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมาก โดยมีการจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนครอบคลุมทุกด้านในทุกวัน และมีการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของสาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งระดับส่วนกลางจนถึงระดับชุมชน โดยจัดทำและเผยแพร่สถานการณ์การระบาดทั้งในและต่างประเทศ การให้ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและการติดต่อ อาการและการป้องกันและควบคุมโรคโควิด 19 ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนรับรู้ความเสี่ยง ลดความตระหนัก มีความรู้เกี่ยวกับโรค โควิด 19 ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ถ่ายทอดการแถลงข่าวของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทุกวันผ่านทุกช่องทางการสื่อสาร รวมถึงมีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ครอบคลุมอยู่ทั่วประเทศ ช่วยดูแลขับเคลื่อนให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการของรัฐในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัด ซึ่งได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ และได้เน้นย้ำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของรัฐบาลที่พยายามควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้ประชาชนมีทัศนคติทางบวกต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นำไปสู่การปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจันทิมา ห้าวหาญ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมกาปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโควิด19 ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 88.80

(จันทิมา ห้าวหาญ, 2563) และสอดคล้องกับการศึกษาของอภิวดี อินทเจริญ ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 88.45 (อภิวดี อินทเจริญ, 2564) แต่ไม่สอดคล้องกับระวี แก้วสุกใส ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการรับรู้กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ เพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนจังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ระวี แก้วสุกใส, 2564)

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า เพศ อาชีพ ศาสนา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานครส่วนระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (p -value < 0.05) สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนในชุมชนซอยสุเหร่ามีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาโท สามารถอ่านออกเขียนได้ การค้นหาความรู้ การรับรู้ข้อมูลผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ ในการปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขเพื่อป้องกันโรค COVID - 19 สามารถทำได้โดยง่าย อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจาก กระทรวงสาธารณสุขไทย ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคระบาดของสหรัฐ (CDC) และองค์การอนามัยโลก (WHO) ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไวรัสชนิดนี้ สัมผัสจากการเรียนรู้ การค้นคว้า และประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงความรู้อื่นๆ เกิดเป็นความเข้าใจและตัดสินใจเลือกแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่อมา โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาดีจะเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคตามแนวทางสาธารณสุขกำหนดอย่างเคร่งครัดมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยที่ปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคตามแนวทางสาธารณสุขกำหนดอย่างหลวม ส่วนอายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร(p -value < 0.05) สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ใจกลางเมืองของกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 39 ปี ซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นถึงวัยกลางคนที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต หรือสื่อออนไลน์ เช่น Line Application, Email, YouTube, Facebook เป็นต้น ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้อายุที่น้อยจะมีความรู้ การรับรู้ ระดับความคิด และทัศนคติ ที่ไม่เท่ากันกับผู้ที่อายุมาก ซึ่งผู้ที่มีอายุน้อยมีความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ง่ายและรวดเร็ว มีความเชี่ยวชาญในการเข้าถึงข้อมูล และใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีได้มากกว่าผู้สูงอายุ มีความพร้อมในการเปิดรับความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงแนวทางปฏิบัติของสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดความตระหนักถึงผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่อาจจะเกิดขึ้นกับสุขภาพของตนเองและคนรอบข้างได้ จนเป็นเหตุให้ผู้ที่มีอายุน้อยมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และเรียนรู้ที่จะป้องกันตนเองโดยปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขกำหนดอย่างเคร่งครัดมากขึ้น ดังนั้นผู้ที่มีอายุน้อยมีการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก ซึ่งสอดคล้องกับศรีธนช กพันธ์สุมา ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโควิด 19 ของประชาชนในตำบลปูลใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโควิด 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value <0.001) (ศรีธนช กพันธ์สุมา, 2563)

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่าความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($r = 0.328$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value <0.05) สามารถอธิบายได้ว่า ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้รับจากถ่ายทอดการแถลงข่าวของศูนย์บริหารสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ร่วมกันทุกวัน และกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ใกล้สถานบริการสุขภาพในกรุงเทพมหานคร จึงมีโอกาสดำเนินการคำแนะนำจากบุคลากรทางด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับความรู้ อาการ การดำเนินของโรค ทำให้รับทราบข้อมูลข่าวสารความรู้ในการป้องกันโรคและแนวทางปฏิบัติของกระทรวงสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง เช่น การสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า การล้างมือด้วยน้ำสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ การเว้นระยะห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1 - 2 เมตร การตรวจวัดอุณหภูมิการเข้าสถานที่สาธารณะ การลงทะเบียนไทยชนะก่อนเข้าสถานที่ต่างๆ จะช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ เกิดความจำระลึกได้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง วิธีการในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องและถูกวิธี โดยสังขมาจากการเรียนรู้ การค้นคว้าและประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงความรู้อื่นๆ เกิดเป็นความเข้าใจและยอมรับทำให้แสดงออกมาตามการปฏิบัติของตน ดังนั้นผู้ที่มีความรู้มากจะมีการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ดีกว่าผู้ที่มีความรู้น้อย ทำให้ความรู้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งสอดคล้องกับระวี แก้วสุกใส ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการรับรู้กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่

เพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนจังหวัดนราธิวาส พบว่าระดับความรู้เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับมาก (p -value = 0.211) (ระวิ แก้วสุกใส, 2564) และ Zhong, B. L., et al. ได้ศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชาวจีนจำนวน 6,910 คน ในช่วงการระบาดของโควิด 19 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (Zhong, B. L., et al., 2020) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาวรรณ ใจแสน ทำการวิจัยพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID - 19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่พบว่า ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID - 19 (p -value = 0.312) (จุฑาวรรณ ใจแสน, 2563)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการป้องกันการโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการป้องกันการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($r=0.153$) ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนในชุมชนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันการโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ที่เดียวกัน โดยไม่มีการปฏิเสธหรือต่อต้านการปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขในการป้องกันการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าได้รับความรู้ผ่านทางสื่อต่างๆ แต่ ก็ยังคงไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถป้องกันการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ ดังนั้นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องหาแนวทางการสร้างความเชื่อมั่น ให้กับประชาชนว่าการลงทะเบียนไทยชนะสามารถป้องกันการติดต่อของโรคได้ นอกจากนั้นยังต้องสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนว่าการป้องกันการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่ใช่เรื่องยุ่งยากเกินกว่าที่จะปฏิบัติได้สำหรับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับจุฑาวรรณ ใจแสน ทำการวิจัยพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID - 19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่พบว่าทัศนคติไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID -19 (จุฑาวรรณ ใจแสน, 2563) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวรรณ คำแสน ทำการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ณัฐวรรณ คำแสน, 2563)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายใต้นโยบายจากรัฐบาล กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่ปีพ.ศ.2563 โดยมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมเป็นแกนนำในการขับเคลื่อน โดยการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงจะสามารถระงับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดมาตรการแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคด้านสุขภาวะที่ดีให้ประชาชนปฏิบัติ ดังนี้ การสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อออกนอกบ้าน การล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่และน้ำหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ช่วยลดการปนเปื้อนของไวรัสบนมือ การสร้างสุขอนามัยที่ดีเมื่อไอหรือจามให้ปิดปากและจมูกด้วยข้อศอก หรือกระดาษชำระแล้วทิ้ง เมื่อมีอาการไอหรือมีไข้ควรรีบไปพบแพทย์ทันทีหรือเข้ารับการตรวจเชื้อโควิด - 19 การเว้นระยะห่างทางสังคมโดยห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1 - 2 เมตร การลงทะเบียนติดตั้งแอปพลิเคชันไทยชนะ รวมทั้งการยอมรับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด - 19 เป็นต้น ดังนั้นมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ประชาชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการป้องกันโรคตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ตามที่กล่าวข้างต้น โดยปฏิบัติอย่างถูกวิธีและถูกต้อง รวมถึงมีทัศนคติที่ดีต่อการมาตรการป้องกัน เพื่อให้ประชาชนสามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์ครั้งนี้ได้ และประเทศไทยก้าวพ้นต่อไปจากสถานการณ์โรคระบาดติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ 1) จากผลการศึกษา พบว่าการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งในส่วนรายด้านการเว้นระยะห่างและการติดตั้งแอปพลิเคชันไทยชนะอยู่ในระดับน้อย กรุงเทพมหานครควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีการเว้นระยะห่างและติดตั้งแอปพลิเคชันไทยชนะเพิ่มมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิราสิริ วีสิริสวัสดิ์อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม นันทมงคลชัย รวมทั้งคณาจารย์ในหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ที่ได้อนุเคราะห์ให้ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งให้การสนับสนุนและเป็นที่กำลังใจให้กับผู้เขียนบทความ อีกทั้งประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี ที่ให้ข้อมูลในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- จันทิมา ห้าวหาญ. (2563). ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด-19 ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต. ใน *วิชาการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2563* หัวข้อ “Community-led Social Innovation in the Era of Global Changes amidst Covid-19 Crisis: นวัตกรรมทางสังคมของชุมชนในยุคของการเปลี่ยนแปลงโลกท่ามกลางวิกฤตโควิด-19”. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- จุฑาวรรณ ใจแสน. (2563). พฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. ใน *วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐวรรณ คำแสน. (2563). ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า*, 4(1), 33-49.
- ดรญชนก พันธุ์สมา. (2563). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโควิด 19 ของประชาชนในตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ระวี แก้วสุกใส. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการรับรู้กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่เพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนจังหวัดนราธิวาส. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 8(2), 67-79.
- ศูนย์ปฏิบัติการด้านข่าวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. (2564). รายงานการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. เรียกใช้เมื่อ 7 กรกฎาคม 2564 จาก <https://www.moph.go.th>.
- สำนักงานเขตราชเทวี. (2564). ข้อมูลชุมชนฝ่ายทะเบียนสำนักงานเขตราชเทวี. เรียกใช้เมื่อ 7 กรกฎาคม 2564 จาก <https://webportal.bangkok.go.th/ratchathewi>
- อภิวดี อินทเจริญ. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ จังหวัดสงขลา. *วารสารสภาการสาธารณสุขชุมชน*, 3(2), 19-30.
- Daniel, W.W. (2010). *Biostatistics: a foundation for analysis in the health sciences*. (9th ed.) New Jersey: John Wiley & Sons.
- Zhong, B. L., et al. (2020). Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the rapid rise period of the COVID-19 outbreak: A quick online cross-sectional survey. *International Journal of Biological Sciences*, 16(10), 1745–1752.